

פניני הפרשה

• יו"ל ע"י הקרן לזיכוי הרבים •

© נייד: 052-7654216 כתובת: רח' הרב רוזובסקי 14/13 אשדוד. © דוא"ל: 7654216@gmail.com

לא מספיק לשמוע! ❧

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה את הברכה אשר תשמעו אל מצוות ה' אלוקיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום (יא. כו)

פתח הכתוב בלשון "ראיה" - "ראה אנכי נותן לפניכם היום", וסיים בלשון "שמיעה" - אשר תשמעו, ובתרגום מפרש "די תקבלון". דהיינו שהפסוק מפרש ענין שמיעת וקבלת מצוות ה', והיא הברכה האמורה כאן. אם כן, צריך להבין מדוע פתח בלשון "ראה"? מה יש כאן לראות? הרי העיקר לשמוע את המצוות, לקבל ולעשות?

חז"ל במסכת עירובין (דף נ"ג ע"ב) מביאים שרבי יהושע בן חנניה סיפר: "פעם אחת הייתי מהלך בדרך, וראיתי תינוק יושב על פרשת דרכים, ואמרתי לו באיזה דרך נלך לעיר? אמר לי ישנם שני דרכים: האחת קצרה וארוכה והשניה ארוכה וקצרה, והלכתי בקצרה וארוכה. כיון שהגעתי לעיר, מצאתי שמקיפין אותה גנות ופרדיסין ולא ניתן להיכנס אל העיר. חזרתי לאחוריי, אמרתי לו: בני, הלוא אמרת לי שדרך זו קצרה! אמר לי: ולא הוספתי ואמרתי שהיא ארוכה?".

בעלי המוסר לומדים מסיפור זה, ששני דרכים ניצבים לפני האדם: יצר הרע מראה לו את הדרך הנראית קצרה אך בסוף היא מתגלית כדרך ארוכה ומלאה חתחתים, ואילו יצר הטוב מראה לו את הדרך שנראית ארוכה וקשה, אך בהמשך היא מתגלית כדרך קצרה וקלה. מי שטורח בעולם הזה ויגע בתורה ובמצוות, הוא יורש עוה"ב שכולו מישור ונחת רוח ושמחה.

מלמדת התורה שכדי לזכות לברכה, יש צורך **לראות ולצפות** את הברכה הגדולה בקיום המצוות, ובלא זה לא תספיק שמיעה וקבלה. צריך לראות את התמונה בכללותה מיהו המבורך האמיתי והמאושר, אפילו שבתחילה נראה טורח ומתיגע.

מסופר על החפץ חיים שכשהגיע לגיל 90 שנה, ערך מסיבת יום הולדת. תמהו מקורביו על הדבר שלא נהג בו מעודו. אמר להם כל ימי הייתי דורש על שמירת הלשון "מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב נצור לשונך מרע", עתה שהקב"ה זיכה אותי באריכות ימים בזכות שמירת הלשון, הנני מפרסם את הנס להראות שיש כח בשמירת הלשון לזכות את האדם באריכות ימים גם בעולם הזה.

❧ במיעוט שחוק ❧

מעשה ביהודי שהיה עסוק מאד בכל מיני עסקים ומצוות. חישב ומצא כי יש לו בסך הכל רבע שעה לצורך קביעת עתים לתורה. פנה לגאון רבי ישראל סלנטר זצ"ל בשאלה מה לעשות ברבע שעה זו, האם עדיף ללמוד הלכות, גמרא או משניות. תשובת רבי ישראל היתה מפתיעה: "אם תשמע לי, תלמד בכל רבע השעה מוסר". "ותורה, מה תהא עליה?" תמה השואל. "אל דאגה", השיבו רבי ישראל, "תלמד מוסר, וכבר תגלה שיש לך עוד הרבה זמן ללימוד תורה..."

עצה טובה

לניקוי יסודי של תעלת השופר, אפשר להשתמש במוט הברגה (מין בורג בלי ראש - ניתן להשיג בכל חנות מוצרי בנין), בקוטר שנכנס בקלות אל התעלה, ולשייף אותו בעדינות את התעלה. (הרב אביעד וייל שליט"א).

❧ מגיד דבריו / פנינה מתורתו של הגאון רבי בוגיד סעדון זצ"ל ❧

"האשה הצדקת ומתנהגת בצניעות וכושר המדות, מורישה לבניה עזר וכח גדול ביראת ה' ותורתו, ויהיו רובם צדיקים" (מגיד חדשות" ח"י עמ' תט"ז).

שמה תביאו את וגו' וכל מבחר נדריכם אשר תדרו לה' ושמחתם וגו' אתם ובניכם ובנותיכם" (י"ב, י"א וי"ב) - יש לפרש הסמיכות ע"פ מ"ש בשבת דף ל"ב ע"ב שבעוון נדרים, בנים מתים רח"ל. ע"ש. וזהו שאמר הכתוב "תביאו כל מבחר נדריכם" וע"י שתקיימו את נדריכם שנדרתם, אז "ושמחתם אתם ובניכם ובנותיכם" ע"י שיתקיימו בניכם ובנותיכם ולא ימותו. (הרה"ג ר' רחביה חדוק שליט"א).

נקודת חן • עובדיה חן

המחדש בטובו

היו קופצים במוחו חידושים על התפלה. אם אנחנו עמלים לגרש ממוחנו מחשבות חולין - הוא היה עמל לגרש חידושים. ואמר במפורש שזו הסיבה שהוא מתפלל מהר. ובכל זאת, הספר שחידש בו יותר מכל, היה סידור התפלה, מהסיבה הפשוטה כי זה הספר שעסק בו יותר מכל ספר אחר...

דומה כי כח החדשנות יוצא הדופן שלו נבע דוקא מעומק עיונו. מכיון שכל אשר למד, היה בצורה מעמיקה כאשר הוא יורד לשורש הדברים ושם לב לפרטים קטנים שלא מבחינים בהם בלימוד בקיאותי. פועל יוצא מכך שבכל נושא שלמד, כל הידיעות היו 'רצות' במוחו, וכמו מאליו היו מתעוררים במוחו גיצים רעיוניים והיה מוצא קשר מפתיע בין עניינים שבאופן שטחי לא רואים קשר גלוי ביניהם.

גם חידושי על התורה זועקים ייחודיות ומקוריות. הוא מרבה לעסוק בחלקי התורה שאין אדם שנוגע בהם בדורנו, כמו "קרי וכתוב", "חסרות ויתרות", סיבות לפרשת פתוחה או סתומה, רזי טעמי המקרא, ניקוד ודקדוק. ככל שאתה מעיין בספריו על התורה "בית נאמן", אתה מתפעל מן החידושים הבלתי צפויים שאין בהם מן השגור והמורגל, ובלבך מתחזקת התחושה כי מקום גדול הניחו לו למרן זצ"ל להתגדר בו.

גם רחבות האופקים שלו ובקיאותו בחכמות הרבות, שימשו לו כרקחות וטבחות והצמיחו לו כנפי רוח לחדש בתורה רעיונות חדשים.

לדידי, ספריו הם מקור לחמדת התורה. כשלומדים בספריו הקדושים הגדושים בחידושים הספוגים בגאונות יוצאת דופן, רואים שגם בדורנו אפשר למצוא בתורה חידושים מתוקים, ומקבלים טעם השראה וחשק לשקידת התורה.

כח המחדש הפרה ורבה שהתברך בו מרן בכמות ובאיכות - נדיר מאוד בדורנו, ואף בדורות קודמים. בנוהג שבעולם, מכל חכם או מחבר, מתבדרים בבתי המדרש כמה חידושים בודדים המוציאים את שמו בעולם, בבחינת "הוא היה אומר". אך רק יחידי סגולה במרוצת הדורות זכו לכח חידוש כזה המבריק רבבות הברקות מקוריות, עד שכמעט מכל עמוד בספריו ניתן לדלות חידושים שלא קדמו בהם אדם מעולם.

וזאת לדעת כי לחדש חידוש שכבר ירד לעולם בדורות הקודמים - אין בזה הרבה מן החידוש. החידוש הגדול הוא לחדש חידושים שלא התנוצצו כלל בעולם, שמעוררים התפעלות באזני שומעיהם עד שחשים רצון וחשק להעבירם הלאה. וכאלו היו חידושיו של מרן זצוק"ל.

אכן, נתקיים במרן רבי מאיר דברי התנא רבי מאיר באבות על הלומד תורה לשמה: "ונעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק". מעין חי ונהר דעה של יצירה תורנית נבע מן הדמות המיוחדת הזו, שהשקתה את העדרים בגיצים רעיוניים מחודדים המצטיינים ביופי שכלי ודקות ההרגשה.

מרוב שחדשן גדול היה, בני ביתו מעידים כי יותר משהיו רואים אותו לומד - היו רואים אותו כותב, מלבד שבת כמובן... עד כדי כך שפעם סיפר לתלמידו הגאון רבי מיכאל סגרון שליט"א שהחליט ללמוד בכל יום דף היומי, ובשלב מסוים הפסיק, כי ראה שאחר כך לוקח לו שעתיים לכתוב את החידושים שעולים לו, ואין לו שעתיים לצורך זה. ואגב, נלמד מכאן כמה חובה ראה בכתובת חידושים, שהרי יכול היה להמשיך ללמוד ולוותר על הכתיבה, אך אצלו לימוד בלא כתיבה - לא היה בא בחשבון...

מתוך שמוחו פועל היה ללא הרף ולא שוקט על שמריו, לא היה מצליח להתרכז בתפלה פשוטה, כי

1. **בחירת מילים** - הרגל עצמך להימנע משימוש בביטויים מלחיצים, כמו "אני מוכרח", "אני חייב", "אין לי רגע". נסה להחליף אותם בביטויים רכים כמו "יכול להיות", "אני מעדיף", "אשתדל למצוא זמן". המלים בהן אנחנו בוחרים להתבטא, משפיעות על תפיסתנו את המצב, ויוצרים מציאות נפשית. כשאנו אומרים שאנו חייבים וממש מוכרחים - אנו בעצם משכנעים את עצמנו, בלי לשים לב, שאיזשהו כוח עלום דוחק אתנו לפנה ואינו מותיר לנו זמן לנשום. (הרב מאיר שמעון עשור הי"ו).

2. **הנייר סופג הכל** - רשם את דאגותיך או את המטלות שעליך להספיק. מחקר מצא כי כתיבה שוטפת על חוויות חיוביות (כ-20 דקות ביום) - משפרת את מצב רוחו של האדם ובריאותו. (נ. גרין).

3. **בידור** - נסה לברר עם עצמך מה בדיוק מלחיץ אותך, והאם זה אכן כל כך נורא... בדרך כלל תגלה שאין באמת על מה להילחץ כל כך. ובכלל, עצם זה שאתה יודע ממה נובע הלחץ, יעזור לך קצת להירגע. (נ. גרין הי"ו).

4. **גמישות** - נסה לוותר על השלמות ולהפחית ציפיות. הצב לעצמך מטרות קטנות עם זמנים מוקצבים לעשותם. כשתצליח להגיע לתוצאות ההגיוניות והלא מושלמות שהקצבת לעצמך - המשך הלאה, ותאמר: אני משתדל לעשות את תפקידי, והתוצאה - בידי שמים. (נ. גרין).

5. **מחשבה מועלת** - במצבי לחץ וחרדה, נסה להיזכר במאורע הכי מרגש ושמח שחווית בחיך. זה יכול להיות יום חתונתך, לידת ילד, ברית, מסיבת הפתעה, זכיה בהגרלה, הוצאת ספר, הצלחה

במבחן גדול וכו'. עצום עינים ושאב את עצמך חזרה לרגע ההוא במירב החושים (ריח שמיעה, קול, מראה), ונסה לחוש את התחושה שהיתה לך אז. המחשבה הטובה שתציף אותך - תדחוק את המחשבה של הלחץ והחרדה. (ע"פ ספר "חטיפי אנרגיה").

6. **חילוץ עצמות** - צא להליכה מהירה, ריצה קלה, ריקוד. פעילות כזו תשחרר אותך מכעסים, תסכולים ומתח. (הרב זליג פליסקין הי"ו).

7. **נשימות** - נשום לאט ועמוק, ואז שחרר את האויר החוצה באיטיות. כאשר אתה מוציא את האויר מהריאות, דמיין את הכעס, התסכול והמתח נפלטים לך מן הגוף. כאשר אתה שואף אויר לתוך הריאות, בנשימה איטית ועמוקה, נסה לחוש את החמצן הטרי ממלא אותך באנרגיה רעננה, ומעניק לך תחושות חזקות יותר של שלווה ורוגע. (הרב זליג פליסקין הי"ו).

8. **הרפו ודעו** - נסה לתרגל טכניקות הרפיה ודמיון מודרך, רצוי בלוי מוזיקה מרגיעה. (נ. גרין).

9. **רוגע הים** - מים זורמים, שוטפים ומנקים לחצים ומתחים, מקלחת טובה, שחיה בבריכה, טבילה במעיין צלול, ואפילו סתם שהייה בחוף הים - מרגיעה ונוסכת שלווה. ומרן ראש הישיבה הגר"מ מאזוז זצ"ל מצא לכך רמז נפלא בפסוק "רוגע הים ויהמו גליו" (ישעיה נא, טו), היינו רוגע הים (הים מרגיע אע"פ ש)יהמו גליו.

10. **הזמור** - הזמור הוא תרופת פלא להפחתת לחץ ולחיזוק המערכת החיסונית. כמעט כל סיטואציה ניתן להפוך להומוריסטית - אם רק נתנתק ממנה לרגע ונביט מהצד. (נ. גרין).

הוא - היה אומר + ביאור אמדות והנהגות חז"ל על ידי הכרת אישיותם ואורח חייהם

רב - חולה מעיים

בשבת (ק"ח ע"א) מבואר שרב היה חולה מעיים, והסביר מרן ראש הישיבה רבנו הגדול זצ"ל בספרו "ארים נסי" (ברכות ס' ע"ב) שלכן אמר רב בשבת (דף י"א ע"א) "כל חולי ולא חולי מעים". וכן הסביר על פי זה את הויכוח בברכות שם בין רב לשמואל אודות חתימת ברכת אשר יצר, שרב אמר "רופא חולים", ושמואל טען בפניו: "עשית את כל העולם חולים?! אלא 'רופא כל בשר'". ולמה באמת רב אמר כך? מפני שהיה רגיל בחולי מעיים ואצלו מתאים לברך בכל פעם שנפנה "ברוך רופא חולים".

שאלות ותשובות שענה לשואליו בקצרה

מרן רה"י הגאון רבי מאיר מאזוז זצוק"ל

(מתוך ספר "מקור נאמן" ח"ד שעתיד בע"ה לראות אור)

שאלה: האם מותר לאדם לקדש עצמו בתוך ביתו ולהחמיר במקום שמרן השלחן ערוך היקל (ולאו דוקא בגלל סב"ל או דעת האריז"ל), וכמו שכתב בספר "חכמה ומוסר" של הגרב"צ אבא שאול זצ"ל (עמוד פח) "שכל המיקל תמיד כש"ע ולא משתדל להחמיר - זוהי יראת הש"ע ולא יראת ה'?"

תשובה: בתנאי שיתנהג בין אדם לחבירו ובינו לבין משפחתו - ג"כ לפניו משורת הדין. ולא יהיה זה על חשבון זה.

שאלה: מלת רבה בביטוי "מודעא רבה לאורייתא" וכן מלת אדרבה, האם נכתבות בה"א או באל"ף. בשדי חמד כתב שמלת אדרבה נוטריקון אין דבר רק בהיפך, וא"כ מתאים יותר לסיים בה"א?

תשובה: הרמז הזה רק סימנא בעלמא. לפי המקובל אצלנו רבא לזכר ורבה לנקבה ויש יוצאים מן הכלל. לכן אדרבא באל"ף. ואילו מודעא רבה לאורייתא בה"א. וכן הוא בשבת דף פ"ח ע"א. [וע"ע באסף המזכיר ערך רבה סתמא].

שאלה: יהודים השבים בתשובה בהדרגה, מה סדר הדברים שיש להנחות אותם להקפיד עליהם?

תשובה: אינני יודע. תשאל למחזירים בתשובה. (מדומני: 1) כשרות 2) תפלין וק"ש 3) שבת - קידוש, הדלקת נרות, ללכת לבית הכנסת 4) שיעורי תורה.

שאלה: אני נוהג כדעת כת"ר שלא להניח בשבת על הפלאטה אוכל עם מעט רוטב, ואצלי בבית נוהגים כדעת מרן הגר"ע יוסף זצ"ל שמתיר. ונפשי בשאלתי, האם אני רשאי לאכול מן האוכל או שעלי לחכות זמן מה עד שיתקרר?

תשובה: רשאי.

שאלה: האם מותר לשפוך מים חמים לתוך הסיר של החמין שלא ישרף?

תשובה: מכלי שני לכולי עלמא אסור, שיש בישול אחר בישול בלח. מכלי ראשון, לדעת הגר"ע יוסף שליט"א (בשו"ת יחווה דעת ח"ד סי' כ"ב ובהסכמתו לשו"ת תפלה למשה ח"א) אסור, ולדעת הגר"ש משאש והגר"מ לוי הי"ו ועוד מותר. ואפשר לסמוך על המתירים בעת הצורך.

שאלה: האם מותר להוסיף תבלין באוכל שבצלחת כאשר המאכל רותח?

תשובה: אם אפשר לאכול כשהוא חם (דהיינו שאין היד סולדת בו), מותר לכולי עלמא. ואם היד סולדת בו, יש מצדדים להחמיר (עיין שש"ף פ"א הערה קנ"ב) וימתין מעט.

שאלה: שמעתי שבעל הטורים חיבר את פירושו על התורה בלילה אחד, האם אמת הדבר?

תשובה: שקר.

נר ה' נשמת אדם

לע"נ לאה בת שרה ע"ה
לע"נ אפרים בן מימיה פנינה ז"ל
לע"נ יוסף יצחק ז"ל בן שושנה תבלח"ט

לע"נ רבי עובדיה בן לולו זצ"ל
לע"נ רחל בת מו"ל ע"ה
לע"נ רבי אליהו בן אסתר זצ"ל

להצלחת פסח יוסף בן מלכה הי"ו

לקבלת העלון בדוא"ל, שלחו בקשה ל: 7654216@gmail.com